

Forfatter: Chievitz, Poul

Titel: Udrag fra Fra Gaden

Citation: Chievitz, Poul: "Fra Gaden", i Chievitz, Poul: *Fra Gaden*, udg. af Esther Kielberg ; Uffe Andreasen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 182.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-chievitz01-shoot-idm139771789111008/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Gaden

- 15 *Flygare* Carlén, Emilie (1807-1892): sv. forfatterinde m. stor romanproduktion 1838-1842. – *en skön Sjä*l er følsom og tiltrækkes af mysticisme. Udtrykket menes at stamme fra Rousseaus roman *La Nouvelle Héloïse* (1776). Optræder i titlen på 6. bog af Goethes roman *Wilhelm Meisters Lehrjahre* (1796): *Bekendtnisse einer schönen Seele*, ty. »en skön själs bekendelser». – *dédicere*: give en logisk fremstilling.
- 16 *Ida* (...) v. *Hahn-Hahn* (1805-1880): ty. grevinde og forfatterinde. En samlet udg. af hendes sociale romaner udkom 1844 under titlen *Aus der Gesellschaft*. – *Besser ist es* (...): ty. »Det er bedre, at dit hjerte lider et år, end at du livet igennem aldrig bliver forstået».
- 17 *tortere*(t): overfuse. – *soufflere*(t): hviske til, indgive en ytring.
- 19 *I'll be merry* (...): eng. »Jeg vil være munter og fri / jeg vil ikke sørge over nogen / hvis ingen kører sig om mig / vil jeg heller ikke kere mig om nogen». – *Rob. Burns* (1759-1796): skotsk digter. – *Condition*: tjenende stilling, plads – *localiseret*: bekendt m. de stedlige forhold.
- 21 *Goethe*, J.W. (1749-1832): ty. klassicistisk digter. – *einerley*: ty. lige meget. – *Acteuernie* og *Actriseme*: skuespillerne og skuespillerinderne. – *chose*: fr. denne hersens; hvad han nu hedder.
- 22 *inquirende*: undersøgende.
- 23 *maadeholden*: En mådeholdsforening stiftedes i 1843. – *Snapsen*: det at drikke snaps; snapsedrikkeri. – *au diable!*: fr. pokker i vold med det! – *Donner* (...) *Blyhat*: udtryk for rus. – *Jammer*, *Katzenjammer*: ty. tømmertmænd. – *Nullitet*: værdiløshed.
- 24 *de separatistiske Bevægelser*: Under indflydelse af Julirevolutionen 1830 opstod i Hertugdømmerne en bevægelse, hvis mål var en særlig forfatning for Slesvig-Holsten, som betød dets fulde administrative adskillelse fra Danmark. Bevægelsen tog fart i 1840'erne.
- 25 *Il lui parlait* (...): fr. »Han talte til hende i øjnenes, ansigtsudtrykkenes, holdningens mulde sprog, som vore damer forstår så godt, fordi de selv bruger det så meget»; af *Lettre XIII* fra den fr. forfatter Ch.-A. Demoustiers (1760-1801) *Lettres à Emilie, sur la mythologie* (1786-1798). – *Glacé Handsker*: h. af blankt (aglaserets) skind. – *Vinnelskaffet*: del af Strøget, dengang betegnet *Routen* (se s. 27). – *Tivoli*: stiftet 1843 af Georg Carstensen. – *gracieuse*: elegante.
- 26 *Schav!*: sjæl. – *Habana*: fin cigar; gængs da stavemåde: havanna.
- 27 *ad Qvælde*: mod aften, gængs folkevisesprog.
- 29 *Portefeuille*: mappe. – *gjommere*: udsatte.
- 30 *La del alba* (...): sp. »Det var nok daggry, da han tog af stede, ufuldstændigt citat fra *Don Quixote*, 1. bog kap. 4. – *restaurere*: forfriske. – *Comfort*: trøst. – *Communismen*: Diskussionen af de sociale spørgsmål startede i Danmark under indflydelse af revolutionerne i 1830 og 1848. Samtidig tog den til i Frankrig og blev stadig mere konkret og politisk. – *Kommunisme* var opr. betegnelsen for samfundssystemer, der forudsætter, at produktionsmidlerne er fællesejede; i 1800-tallet blev k. betegnelsen for en bevægelse, organiseret af arbejderne selv, mens man ved socialisme